

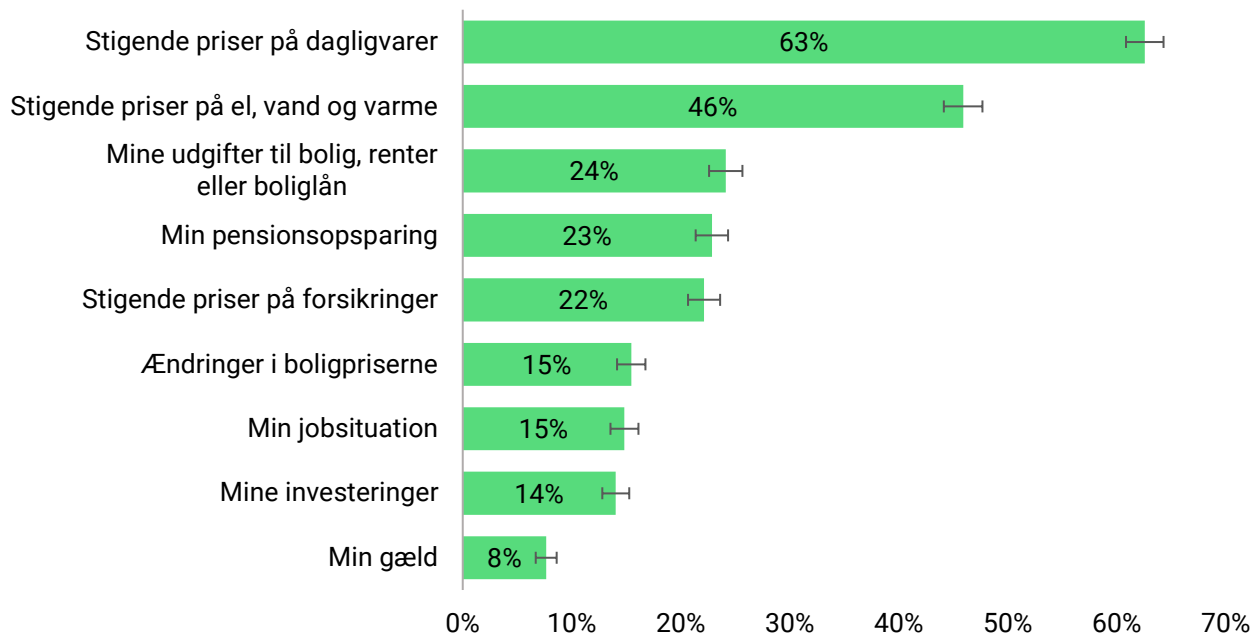
Danskerne negative opfattelse af økonomien hænger tæt sammen med priserne i supermarkedet

Danskerne har de seneste år haft et historisk negativt syn på den økonomiske situation. Forbrugertilliden, som er et udbredt mål for befolkningens syn på økonomien, ligger omtrent på samme niveau som under finanskrisen i 2008-2009 – på trods af, at dansk økonomi på en række objektive parametre er i langt bedre forfatning end dengang.

Forbrugerrådet Tænk har undersøgt nærmere, hvad de primære årsager er til danskernes økonomiske bekymringer og den lave forbrugertillid. Undersøgelsen er baseret på en omfattende spørgeskemaundersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af den voksne danske befolkning. Dataindsamlingen er foretaget af Voxmeter og er gennemført som en webbaseret spørgeskemaundersøgelse i perioden fra den 15. december 2025 til den 3. januar 2026. 3.062 respondenter har besvaret spørgeskemaet. Datasættet er vægtet efter køn, alder og region ud fra tal fra Danmarks Statistik for at sikre repræsentativitet i forhold til den danske befolkning.

Respondenterne i undersøgelsen blev spurgt, hvilke områder de bekymrer sig mest om i forhold til deres økonomiske situation. Her er der klart flest, der angiver stigende dagligvarepriser (63%), mens der også er en betydelig andel, der angiver stigende energipriser (46%). De to områder er dermed langt mere udbredte årsager til økonomiske bekymringer for danskerne end fx deres boligudgifter (24%) eller deres jobsituation (15%).

Figur 1. Største bekymringer for danskerne i forhold til deres økonomiske situation



Note: Spørgsmål: *Hvilke af følgende områder (hvis nogen) bekymrer du dig mest om i forhold til din økonomiske situation?* Der kunne angives flere svar, og tallene summerer derfor ikke til 100%. 'Ved ikke' (2%) fremgår ikke af figuren, men indgår i beregningen. N=3.062. Der er angivet 95%-konfidensintervaller.

De stigende dagligvarepriser er altså den mest udbredte årsag til økonomiske bekymringer blandt danskerne. Flere økonomer har også peget på netop dagligvarepriser og fødevarerpriser som forklaring på den lave forbrugertillid, vi har set de seneste år.¹

Forbrugertilliden er et helt centralt mål, både som indikator for stemningen i befolkningen og som pejling på, hvor økonomien er på vej hen. Historisk er der nemlig en tæt sammenhæng mellem forbrugertilliden og husholdningernes forbrug.² Når forbrugertilliden er høj, øges privatforbruget, mens vi holder mere på pengene, når forbrugertilliden er lav. Forbrugertilliden i Danmark måles hver måned af Danmarks Statistik.

I vores undersøgelsen er forbrugertilliden målt ved tre spørgsmål.³ De tre spørgsmål stammer fra Danmarks Statistiks måling af forbrugertilliden, hvor der dog også indgår yderligere to spørgsmål. De tre spørgsmål, der er anvendt i denne undersøgelse, forklarer næsten den fulde variation i forbrugertilliden over tid og må derfor anses som et ækvivalent mål for forbrugertilliden.⁴

Figur 2 viser den estimerede sammenhæng mellem hver af de økonomiske bekymringer og forbrugertilliden, når der kontrolleres for en række baggrundsvARIABLE såsom indkomst, uddannelse og beskæftigelse. Resultaterne stammer fra en regressionsanalyse (se tabel 1 i bilag).

Respondenter, der angiver stigende priser på dagligvarer som en af deres største økonomiske bekymringer, har alt andet lige en forbrugertillid, der ligger ca. 16 point lavere i gennemsnit end blandt respondenter, der ikke angiver denne bekymring. Det er en meget markant forskel, som også er langt større, end når vi ser på andre årsager til økonomiske bekymringer.

Til sammenligning er forskellen i forbrugertillid 7 point, når vi ser på, om respondenterne har angivet stigende energipriser som årsag til bekymring og kun 4 point for bekymringer om forsikringspriser, boligudgifter eller jobsituation.

Bekymringen for dagligvarepriser hænger altså langt tættere sammen med forbrugertilliden end nogen af de andre økonomiske bekymringer, der indgår i analysen.

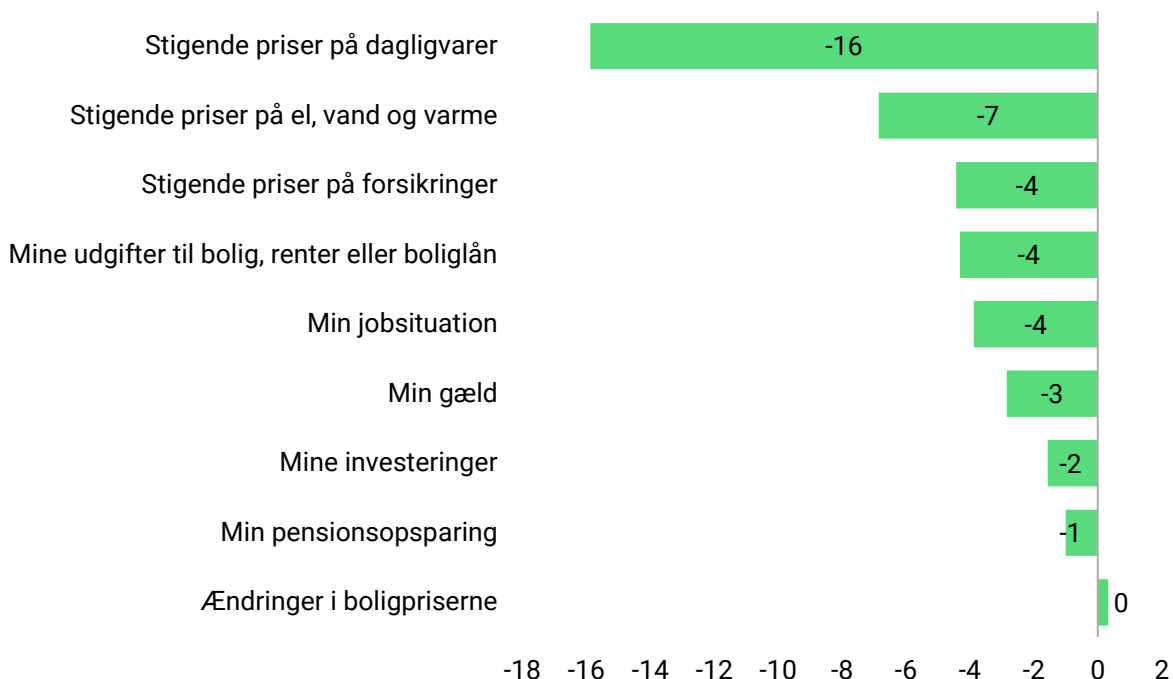
¹ Se fx Ritzau (23. oktober 2025). [Stigende fødevarerpriser beskyldes for at forværre forbrugernes humør.](#)

² Se fx AE Rådet (2014). [Hvornår bliver stemningsskiftet til et opsving?](#)

³ De tre spørgsmål var: *Hvordan er familiens økonomiske situation i dag sammenlignet med for et år siden?*, *Hvordan synes du, den økonomiske situation for Danmark er i dag sammenlignet med for et år siden?* og *Hvordan tror du, at den økonomiske situation for Danmark vil være om et år sammenlignet med i dag?*. Svarene er kodet fra -100 ('Meget dårligere') til +100 ('Meget bedre') og samlet i et indeks med et simpelt gennemsnit.

⁴ Ser man på hele perioden siden 2000 er der en meget stærk korrelation ($R^2=0,98$) mellem Danmarks Statistiks forbrugertillidsindeks (baseret på fem spørgsmål) og et indeks der kun baseres på de tre spørgsmål, der er medtaget i denne undersøgelse. Forbrugertilliden ved de to mål er ikke på samme niveau, men indekset med de 3 spørgsmål fanger altså stort set den fulde variation i forbrugertilliden.]

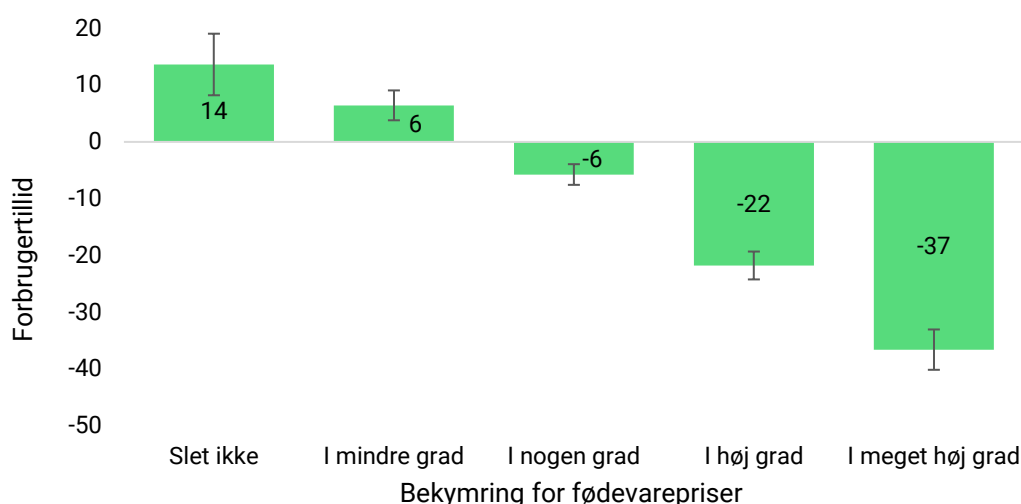
Figur 2. Sammenhæng mellem forskellige økonomiske bekymringer og forbrugertillid



Note: Figuren viser estimerede forskelle i forbrugertillid mellem respondenter, der angiver det pågældende område som en af deres største økonomiske bekymringer, og respondenter der ikke gør. Resultaterne stammer fra en lineær regressionsmodel, hvor der kontrolleres for køn, alder, region, indkomst, uddannelse og beskæftigelse (tabel 1 i bilag). Spørgsmålet om økonomiske bekymringer lød: *Hvilke af følgende områder (hvis nogen) bekymrer du dig mest om i forhold til din økonomiske situation?*
 Kilde: Forbrugerrådet Tænk

I undersøgelse er deltagende også blevet spurgt i hvilken grad de er bekymret for stigende fødevarerpriser: Figur 3 viser det gennemsnitlige niveau af forbrugertillid opdelt efter svarene herpå. Forbrugere, der slet ikke er bekymrede for fødevarerpriserne, har en langt højere forbrugertillidsscore i gennemsnit (+14) end forbrugere, der er meget bekymrede for fødevarerpriserne (-37).

Figur 3. Forbrugertillid opdelt efter bekymring for fødevarerpriser



Note: Figuren viser forbrugertilliden (score fra -100 til +100) opdelt efter svar på spørgsmålet: *I hvilken grad er du bekymret for de stigende fødevarerpriser?* Se fodnote 3. Der er angivet 95%-konfidensintervaller.
 Kilde: Forbrugerrådet Tænk

Det er mindre overraskende, at danskere, der bekymrer sig om fødevarerpriserne, har lavere forbrugertillid end danskere, der ikke bekymrer sig om fødevarerpriserne. Forskellen er dog meget markant, og sammenligningen af forskellige årsager til økonomiske bekymringer i figur 2 indikerer også, at netop priserne i supermarkedet er helt afgørende for, hvordan danskerne ser på den økonomiske situation.

Undersøgelsens resultater er i tråd med tidligere studier, som viser, at folks opfattelse af inflation i høj grad er præget af priserne på de varer, man oftest køber.⁵ Det skyldes sandsynligvis, at udviklingen i fødevarerpriser er meget synlig i hverdagen, og derfor former det opfattelsen af inflationen mere end varer, vi køber mere sjældent, selvom de fylder det samme i budgettet.⁶ Sagt på en anden måde, så har priserne på æg større indflydelse på vores inflationsopfattelse end priserne på vaskemaskiner, selvom vi bruger lige mange penge på begge.⁷

I forlængelse af dette, peger vores undersøgelse altså klart på, at fødevarerpriserne også spiller en afgørende rolle for vores opfattelse af den økonomiske situation og dermed forbrugertilliden.

⁵ Se D'Acunto m.fl. (2019). [Exposure to Daily Price Changes and Inflation Expectations](#) og Georganas m.fl. (2014). [Frequency bias in consumers' perceptions of inflation: An experimental study](#).

⁶ Se Danmarks Nationalbank (2019). [Revisiting the inflation perception conundrum](#) og Anesti m.fl. (2025). [Food prices matter most: sensitive household inflation expectations](#)

⁷ Ifølge Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse brugte den gennemsnitlige dansker 694 kr. på æg og 702 kr. på vaskemaskiner o.l. i 2023 (FU12).

Bilag

Tabel 1. Lineær regressionsmodel med forbrugertillid som afhængig variabel

	Model 1
Største økonomiske bekymringer (0/1)	
Stigende priser på dagligvarer	-15,87 (1,49)***
Stigende priser på el, vand og varme	-6,85 (1,49)***
Min pensionsopsparing	-1,00 (1,57)
Mine udgifter til bolig, renter eller boliglån	-4,31 (1,55)**
Stigende priser på forsikringer	-4,43 (1,68)**
Mine investeringer	-1,57 (1,90)
Min jobsituation	-3,88 (1,94)*
Ændringer i boligpriserne	0,33 (1,87)
Min gæld	-2,85 (2,48)
Køn (ref=Kvinde)	
Mand	8,64 (1,34)***
Alder (antal år)	
Alder²	0,01 (0,00)**
Indkomst (ref=Under 200.000 kr.)	
200.000 - 299.999 kr.	7,73 (2,10)***
300.000 - 399.999 kr.	6,85 (2,19)**
400.000 - 499.999 kr.	10,97 (2,39)***
500.000 - 749.999 kr.	11,92 (2,40)***
750.000 kr. og over	14,10 (3,29)***
Uddannelse (ref=grundskole)	
Erhvervsuddannelse	-0,83 (2,12)
Gymnasial uddannelse	5,39 (2,59)*
Kort videregående uddannelse	-0,76 (2,91)
Mellemlang videregående uddannelse	3,63 (2,20)
Lang videregående uddannelse	8,61 (2,51)***
Andet	-23,32 (10,62)*
Beskæftigelse (ref=I arbejde)	
På pension e.l.	-11,32 (3,90)**
Arbejdssøgende	-6,14 (4,37)
Under uddannelse	-3,19 (2,53)
Andet	-3,29 (2,94)
Region (ref=Hovedstaden)	
Midtjylland	0,51 (1,78)
Nordjylland	-1,93 (2,32)
Sjælland	-5,00 (2,07)*
Syddanmark	-5,36 (1,84)**
Konstant	16,54 (6,30)**
Antal obs.	2.679

Note: Tabellen viser koefficienter samt standardfejl i parentes. P-værdien er angivet som: ***p < 0.001; **p < 0.01; *p < 0.05